

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Tos/14/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120010563
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivo Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8120010563.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Iva Maruščáka a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a JUDr. Petra Tobiaša, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 26.06.2020, proti odsúdenému F. O., pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods.1 písm. d/ Tr. zákona, v konaní o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 5PP/33/2020-34 zo dňa 14.05.2020, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. z a m i e t a sťažnosť odsúdeného F. O..

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 61 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona (správne § 66 ods.1 písm. a/, ods. 3 Tr. zákona) zamietol návrh odsúdeného F. O. na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní jedného roka, uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/49/2018 zo dňa 20.08.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 06.10.2018, ktorým bol uznaný za vinného z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d/ Tr. zákona, v spojení s uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/49/2018 zo dňa 24.04.2019, o neosvedčení sa, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.04.2019 a ďalej z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní deväť mesiacov, uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 0T/14/2019 zo dňa 16.02.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16.02.2019, ktorým bol uznaný za vinného z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d/ Tr. zákona s tým, že pre výkon oboch trestov bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto uzneseniu podal ihneď po jeho vyhlásení a po poučení o opravnom prostriedku, priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí odsúdený sťažnosť, ktorú následne písomne odôvodnil. V dôvodoch uviedol, že pochybil, ale má svoju rodinu a dôstojnosť a zárukou je jeho rodina a jeho slovo. Namietal bodové hodnotenie rizika jeho sociálneho zlyhania, považujúc za diskriminačné nižšie hodnotenie z hľadiska toho, že je chlap, žiadajúc rovnosť zákona pre každého. Spĺňa formálne aj materiálne podmienky na podmiennečné prepustenie. Uviedol, že pred výkonom trestu pracoval ako automechanik, má trvalé bydlisko, žije s matkou, ktorá ho doma privíta a finančne i morálne podporí. Nemá problém sa zamestnať v ktoromkoľvek období. Má naštreté finančné prostriedky. Má pred sebou ešte sedem mesiacov (v tom čase) trestu a rád by tento čas strávil zmysluplne doma, s rodinou a v práci. Požiadaval o prepustenie na slobodu a dáva čestné slovo, že povedie riadny život aj za sprísnenia obmedzenia a dĺžky podmienky.

Obhajca odsúdeného poukázal v dôvodoch sťažnosti okrem iného na to, že odsúdený v dvoch prípadoch predchádzajúcich odsúdení preukázal, že pokiaľ bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, je schopný dodržiavať súdom uložené obmedzenia. Zastáva názor, že spáchanie trestného činu sa mu prirátava dvakrát, keď za spáchanie trestných činov mu boli uložené nepodmiennečné tresty, resp. premenený trest a za svoje konanie bol zo strany štátu potrestaný tým, že mu bol spolu uložený trest

v trvaní 21 mesiacov. V konaní o podmiennečnom prepustení mu súd pričítava spáchanie trestných činov opäť a odôvodňuje tým jeho neprepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, čo považuje za nesprávne. Za výhodnejšie pre štát považuje, ak odsúdeného podmiennečne prepustí na slobodu a pod dohľadom počas skúšobnej doby bude odsúdený viesť riadny život. Preto navrhoval uloženie dlhšej skúšobnej doby pod dohľadom probačným a mediačným úradníkom, ako aj povinnosť preukázateľne sa uchádzať o zamestnanie. Uloženie probačného dohľadu sa v prípade odsúdeného už jedenkrát osvedčilo. Vzhľadom na už vykonanú dĺžku trestu odňatia slobody 1 rok a 2 mesiace (v tom čase) hodnotenie odsúdeného, uňho došlo k naplneniu účelu trestu a sú splnené tak formálne ako aj materiálne podmienky na podmiennečné prepustenie odsúdeného na slobodu. V závere odsúdený prostredníctvom obhajcu opätovne vyjadril úprimnú ľútosť nad svojim konaním a sľúbil, že po prepustení na slobodu sa bude snažiť viesť riadny život a poučený z minulosti nepáchať trestnú činnosť. Uvedomil si nesprávnosť svojho opakovaného protiprávneho konania a berie si z toho ponaučenie. Obhajca navrhol, aby odvolací súd uznesenie okresného súdu zrušil a odsúdeného podmiennečne prepustil z výkonu trestu odňatia slobody, uložil mu primeranú skúšobnú dobu a obmedzenie spočívajúce v povinnosti dostaviť sa pred probačného úradníka, tiež povinnosť preukázateľne sa uchádzať o zamestnanie.

Na základe podanej sťažnosti preskúmal krajský súd v zmysle ustanovenia § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie napadnutému výroku uznesenia predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Tak, ako to konštatuje prvostupňový súd v dôvodoch svojho rozhodnutia, je z obsahu spisu zrejmé, že odsúdený vykonáva trest odňatia slobody v trvaní 9 mesiacov podľa § 348 ods. 1 Tr. zákona, § 36 písm. l/ Tr. zákona, § 37 písm. m/ Tr. zákona, § 38 ods. 2 Tr. zákona, uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 0T/14/2019 zo dňa 16.02.2019, právoplatným rovnakého dňa, ktorým bol uznaný za vinného z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia, so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia podľa § 48 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona a po zmene súdnej diferenciacie v minimálnom stupni stráženia a tiež vykonáva trest odňatia slobody v trvaní 1 roku podľa § 348 ods. 1 Tr. zákona, § 36 písm. l/ Tr. zákona, § 37 písm. m/ Tr. zákona, § 38 ods. 2 Tr. zákona, uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp.zn. 2T/49/2018 zo dňa 20.08.2018, právoplatným 06.10.2018, keď podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona bol odsúdenému výkon tohto trestu podmiennečne odložený a podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona sa mu stanovila skúšobná doba na 3 roky a 6 mesiacov, uložený po neosvedčení sa v skúšobnej dobe na základe uznesenia Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/49/2018 zo dňa 24.04.2019, právoplatného dňa 24.04.2019.

Výkon trestu nastúpil odsúdený dňa 05.04.2019, pričom predpokladaný koniec trestu pripadá na 04.01.2021.

Pri rozhodovaní o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody prvostupňový súd správne skúmal, či sú v danom prípade splnené podmienky, ktoré zákon v ustanovení § 66 ods. 1 Tr. zákona vyžaduje.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a/, ods. 3 Tr. zákona môže súd odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone jednej polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody. Ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a/ až c/, § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Základnou podmienkou, ktorú musí súd pri svojom rozhodovaní zisťovať je to, či odsúdený vykonal zákonom stanovenú časť trestu.

Keďže, ako už bolo uvedené, trest odňatia slobody bol odsúdenému uložený (v oboch prípadoch) za prečin, jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody prichádza do úvahy v prípade, ak vykonal polovicu uloženého mu trestu. Odsúdený trest vykonáva od 05.04.2019 a polovica z uloženého

trestu odňatia slobody (výmery 9 mesiacov a 1 rok) vykonal 19.02.2020. Táto formálna podmienka v čase podania žiadosti odsúdeným o podmiennečné prepustenie zo dňa 23.03.2020 splnená bola.

Vykonanie zákonom stanovenej časti trestu však nie je jedinou zákonnou podmienkou, splnenie ktorej sa pre možnosť podmiennečného prepustenia vyžaduje. Odsúdený nemá po vykonaní stanovenej časti trestu na podmiennečné prepustenie nárok, ale preto, aby mohol (nie musel) byť z výkonu trestu odňatia slobody podmiennečne prepustený, musí byť súčasne zistené, že plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a súčasne musí z uvedených skutočností plynúť, že sa od neho môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Odsúdený teda musí plnením svojich povinností a svojím správaním v podstate preukázať, že v jeho prípade je odpykanie aj kratšej, než pôvodne uloženej doby trestu postačujúce a účel trestu bol v jeho prípade dosiahnutý. Inštitút podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je uplatňovaný automaticky u všetkých odsúdených po uplynutí času v zmysle citovaného ustanovenia § 66 Tr. poriadku.

To, či sa odsúdený polepšil (čo je vývojový proces vnútornej premeny páchatelovej osobnosti), je možné zisťovať prakticky len z jeho vonkajších prejavov a jeho správania, teda z toho, ako si vo výkone trestu plnil svoje povinnosti a aké bolo jeho celkové správanie, vrátane jeho postoja k trestnej činnosti, za ktorú mu bol uložený trest, ktorý vykonáva. To je zistiteľné okrem prejavov odsúdeného predovšetkým z hodnotenia ústavu na výkon trestu, v ktorom odsúdený trest vykonáva. Hodnotenie rizika sociálneho zlyhania je pritom založené na všestrannom zhodnotení osobnosti odsúdeného, i vrátane odsúdeným namietaného ukazovateľa, založeného na charakteristických rysoch odsúdeného muža, resp. odsúdenej ženy z hľadiska prognózy penologickej recidívy a resocializačnej prognózy.

Prvostupňový súd v dôvodoch svojho rozhodnutia správne poukázal na všetky skutočnosti, ktoré v tomto smere z hodnotenia odsúdeného plynú. Podľa hodnotenia ÚVV a ÚVTOS Prešov sa odsúdený v čase výkonu uloženého trestu odňatia slobody správal v súlade s ústavným poriadkom na požadovanej úrovni, problémy v dobe prispôsobenia sa podmienkam výkonu trestu problémy neboli evidované. Odsúdený rešpektuje authority, ústavný poriadok a časový rozvrh dodržiaval. Bol 1-krát disciplinárne odmenený. Kontakt s rodinou udržiava.

Tak ako súd prvého stupňa, aj krajský súd z výsledkov lustrácie konštatuje, že odsúdený bol štyrikrát súdne trestaný, vrátane predmetných konaní, ktorých sa podmiennečné prepustenie týka. Vo dvoch predchádzajúcich prípadoch bol odsúdený podmiennečne prepustený z výkonu uloženého trestu odňatia slobody.

Uvedené skutočnosti svedčia o postoji odsúdeného k dodržiavaniu základných spoločenských a právnych noriem, rovnako tak aj k účelu trestu, ktorým sa má uloženým trestom odňatia slobody dosiahnuť a to nápravy páchatela, aby už do budúcnosti trestnú činnosť nepáchal a viedol riadny život, keď aj opakovane po vykonaní trestu odňatia slobody spojeného s jeho výkonom sa trestnej činnosti dopúšťal naďalej, čo súd pri hodnotení ďalšej prognózy správania sa odsúdeného do budúcnosti, či sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, musel hodnotiť negatívne.

Do úvahy je potrebné, rovnako ako to urobil súd prvého stupňa, vziať aj už v minulosti realizované podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vo dvoch prípadoch, pričom v oboch prípadoch sa odsúdený osvedčil. Po tomto období, napriek uloženému zákazu činnosti, však tento súdom uložený trest nerešpektoval, čo nesvedčí o zmene v správaní odsúdeného, o jeho resocializácii. Keď bol v minulosti podmiennečne prepúšťaný, očakávalo sa, že v budúcnosti povedie riadny život, čo sa nestalo.

K pozitívnemu hodnoteniu odsúdeného v doterajšom výkone trestu odňatia slobody, vzhľadom na vyššie uvedené, je potom možné konštatovať, že správanie sa odsúdeného počas doterajšieho výkonu trestu, je skôr prispôsobením sa podmienkam výkonu trestu, ako prejavom výrazného polepšenia sa odsúdeného. O tom svedčí napokon aj záver plynúci zo spomínaného hodnotenia ÚVV a ÚVTOS Prešov, ktorý konštatuje čiastočné splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie odsúdeného z dôvodu predchádzajúceho odsúdenia, postoja odsúdeného k trestnej činnosti a identifikovanej závislosti, vzhľadom na menej priaznivú resocializačnú prognózu a stredné riziko sociálneho zlyhania.

Ani podľa krajského súdu nie je možné uzavrieť, že by boli splnené všetky zákonom vyžadované podmienky pre to, aby mohol byť odsúdený z výkonu trestu odňatia slobody podmiennečne prepustený. Z trestnej minulosti odsúdeného vyplýva, že doposiaľ vykonané tresty odňatia slobody, ani podmiennečné prepustenie, na neho nepôsobili dostatočne výchovne v tom smere, aby sa po prepustení vyhýbal páchaniu ďalšej trestnej činnosti. Žiadna taká zásadná zmena v správaní sa odsúdeného, ani v jeho postojoch v priebehu doterajšieho výkonu trestu, ktorá by dovoľovala urobiť záver, že by sa od neho v tomto štádiu dalo očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, zaznamenaná nebola.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa, teda považuje krajský súd za správne a sťažnosť odsúdeného v tomto smere za nedôvodnú, preto ju ako takú podľa ustanovenia § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku zamietol. jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.